

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

PIK X. Ч. 113 (1166). ВІСНОК, 25. ВЕРЕСНЯ 1928. WINNIPEG, MAN. TUESDAY, SEPTEMBER 25th 1928. No. 113 (1166). VOL. X.

ВОДОПАД СЕВЕН СІСТЕРС ВІДДАНО ЕЛЕКТРИЧНІЙ КОМПАНІЇ.

ОТТАВА, 20-го вересня. — Довга боротьба за водопад Севен Систерс на ріці Вінніпег у Манітобі закінчилася остаточно побідою Вінніпегської електричної компанії. Домінільний уряд ухвалив ордер-інвентар, яким передав водопад у внайма компанії на протязі 50 років.

Провінційний і федеральний пішли на услуги великих інтересів, на услуги капіталістів, а проти інтересів публічної власності, проти інтересів робітничої класи. Проти віддання водопад у Вінніпегській електричній компанії боролися організовані робітники Манітоби, манітобські посли у федеральній парламенті і робітничі аддермени в міській раді у Вінніпегу, а головною комуністичний аддермен тов. В. Н. Колісник. Та всі ці старання показали даремними. "Прогресивний" уряд Манітоби і ліберальний уряд Канади — наперекір всім протестам — віддали водопад Севен Систерс приватній корпорації.

ЗАСНОВАНО НОВУ ОРГАНІЗАЦІЮ ПОЧТОВИХ РОБІТНИКІВ.

ОТТАВА, 20. вересня. — Конвенція поштової клерків, що тут відбувається, ухвалила розв'язати Домініон Постал Клеркс асоційшен і організувати на її місці Юнайтед Постал Емплоїс оф Канада. До цієї організації мали би належати поштової робітники з інших департаментів по цілій домінії.

Дж. Дж. Ріс з Торонто зостав вибраний президентом А. Філіейтед Леттер Керієрс оф Канада на кінцевій сесії дворічної конвенції. Вибрано також інших урядників організації. Одна резолюція, ухвалена на конвенції, просить домінільний уряд заборовити пересилання поштою памфлетів з оголошеннями між 1. груднем і 15. січнем кожного року. Такі памфлети перешкаджають до-ручуванню іншої пошти. Інша резолюція пропонує, щоб всі періодичні видання, що мають понад 30 процент оголошень, платили більше за поштову пересилку.

ВІДКРИТТЯ ШКІЛ ВІДЛОЖЕНО ДО 1. ЖОВТНЯ.

З огляду на дальше існування дитячого паралічу, провінційна рада здоров'я рішила минулого тижня, щоб відкриття шкіл у Вінніпегу й околиці дальше відложити до понеділка, 1. жовтня. Минулого тижня померла на параліч ще одна дитина, яка є другою жертвою пощести в цій місці.

ПІДЧАС ГУРАГАНУ У ФЛОРИДІ ЗГИНУЛО ОКОЛО 1,500 ЛЮДЕЙ.

ВАШІНГТОН, 22. вересня. — А. Л. Шафер, директор допомоги Червоного Хреста, повідомив сьогодні голову кватери, що число загинувших під час тропічного гурагану у Флориді збільшилося сьогодні до 1,000 і воно все ще не є повне. ВЕСТ ПАЛМ БІЧ, Флорида, 22. вересня. — Губернатор Мартін повідомив Червоний Хрест, який разом з іншими організаціями розпочав допомогати акцію, що число загинувших у Флориді під час гурагану буде вносити найменше 1,500, коли буде зроблений остаточний підрахунок.

в районі озера негайно потребують медичної допомоги, поживи й одягу. НЬЮ ЙОРК, 20. вересня. — Від губернатора острова Порто Ріко отримано каблеграму, яка повідомляє, що внаслідок гурагану 700 тисяч людей на острові остали без даху над головою.

РІШИЛИ НЕ ДАВАТИ ПРАЦІ ДЛЯ РОБІТНИКІВ З БРИТАНІЇ.

ТОРОНТО, 18. вересня. — Заступник домінійального міністра праці Еклен, заступник онтарійського міністра праці Беллантай та інші урядники відбули тут в суботу конференцію, на якій рішили, що нікотрий з повертаючих зі живих робітників, недавно спроваджених з Англії, не має дати праці в Торонто ані в інших індустриальних центрах.

що спровадженням на жива британським робітникам не має дати ніде роботи, але має бути вислати їх до Англії. На конференції, як звичайно, повторювано старі байки про те, що на живих в західній Канаді потрібно багато робітників, а британські робітники, мовляв, відмовляються працювати і тягнуть до міст.

ІТАЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ФАШІСТІВ.

БЕЗДРОТНА ДЕПЕША з італійського кордону до ньюйоркського "Дейлі Воркерс" повідомляє під датою 18. вересня, що невдоволені італійські робітники, обурені великим безробіттям і високим коштам прожитку, демонструють проти контролюючих фашистами юній та фашистського режиму.

Делегат Гоа з Оттави заявив під час дискусії: "Постмистер-дженерал знав дуже добре, що комісія цивільної служби не дасть нам підвищення, коли рекомендував їй підвищення. Уряд бреше, коли він каже, що не може дати нам грошей без одобрення комісії".

СТРАЙК ДОКОВИХ РОБІТНИКІВ В АВСТРАЛІЇ.

МЕЛБґРН, Австралія, 20. вересня. — Страйк докових робітників знову прибрав широкі розміри, коли робітники відмовилися працювати на підставі "дво-поборової" системи. Корабельні компанії рішили брати до праці страйколомів.

У ГВАДЕЛУПЕ ЗГИНУЛО 660 ЛЮДЕЙ.

ПАРИЖ, 20. вересня. — Міністерство колоній сповістило, що під час тропічного гурагану у французькій колонії Гваделупе згинувло 660 осіб. Таку відомість отримало міністерство в офіційному звіті від губернатора колонії, яка лежить в Західній Індії.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПОСОЛ САКЛАТВАЛА ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ІНДІЇ.

Тов. Ш. Саклатвала, комуністичний посол британського парламенту, що виступив у Берліні на останній сесії Ліги Борьби з Імперіалізмом, у своїй промові навів між іншим декілька цікавих фактів з сумного життя поневоленої Індії. В Індії 93 проц. неписьменних. Бритійські володарі всіма способами гальмують освіту людности Індії, знаючи, що вона загрожує пануванню Британії над Індією.

СІПАР ЗАКУПИВ АЛБЕРТІВСЬКІ ЗАЛІЗНИЦІ.

ТОРОНТО, 18. вересня. — Заступник домінійального міністра праці Еклен, заступник онтарійського міністра праці Беллантай та інші урядники відбули тут в суботу конференцію, на якій рішили, що нікотрий з повертаючих зі живих робітників, недавно спроваджених з Англії, не має дати праці в Торонто ані в інших індустриальних центрах.

ЕДМОНТОН, 20. вересня. — Тут оповіщено, що Сіпар закупив всі три албертійські залізниці, а саме: Е.Д. & Б.С., Сентрал Канада й Алберта & Грейт Вотервейс. Їх продано за 26 мільйонів доларів.

ІТАЛІЙСЬКІ РОБІТНИКИ ДЕМОНСТРУЮТЬ ПРОТИ ФАШІСТІВ.

БЕЗДРОТНА ДЕПЕША з італійського кордону до ньюйоркського "Дейлі Воркерс" повідомляє під датою 18. вересня, що невдоволені італійські робітники, обурені великим безробіттям і високим коштам прожитку, демонструють проти контролюючих фашистами юній та фашистського режиму.

але робітники не мають до них довіря. В Пістєї поліція і фашисти старалися розбити демонстрацію, гостро заатакувавши робітників. Помимо фашистського контратаку, демонстранти атакували суд.

ЮНІЙНІ БЮРОКРАТИ ВСЮДИ ОДНАКОВІ.

БЕРЛІН, 3. вересня. — На гамбургському конгресі всенімецького об'єднання професійних союзів було 282 делегатів — в переважній більшості профсоюзні урядовці. Президія об'єднання ще до відкриття конгресу ухвалила використати вчорашню сутичку між соціал-демократичною та комуністичною молоддю, як зачіпку для того, щоб не допустити на конгрес представників комуністичної гезети. Відкривши конгрес, голова Ляйпарт сразу почав нечуваче цюкванувати на комуністів, яких він кілька разів називав зрадниками й таке інше.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПОСОЛ САКЛАТВАЛА ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ІНДІЇ.

Тов. Ш. Саклатвала, комуністичний посол британського парламенту, що виступив у Берліні на останній сесії Ліги Борьби з Імперіалізмом, у своїй промові навів між іншим декілька цікавих фактів з сумного життя поневоленої Індії. В Індії 93 проц. неписьменних. Бритійські володарі всіма способами гальмують освіту людности Індії, знаючи, що вона загрожує пануванню Британії над Індією.

КОМУНІСТИЧНИЙ ПОСОЛ САКЛАТВАЛА ПРО ПОЛОЖЕННЯ В ІНДІЇ.

Окрім того, тов. Саклатвала навів жаливі числа туди, що вмирають з голоду через величезне знецінення людської праці в Індії. Ці відомости взято з офіційного звіту англійського лікарського інспектора. В Індії що-року вмирає від 5 до 6 мільйонів душ, окрім величезного відсотку смертности, що спостерігається у відсталіх тропічних країнах.

РОЗБИЛИСЯ ПЕРЕГОВОРІ МІЖ РОБІТНИКАМИ А КОМПАНІЯМИ.

ЧІКАГО, 20. вересня. — Федеральні урядові посередники сповістили про невдачу переговорів між представниками 55 західних залізниць а трейд-юніями і кондукторами над справою платні й умов праці.

Посередники кажуть, що повідомлять президента Куліджа про розбиття конференції і правдоподібно буде назначений пізніше комітет винайдення фактів для обміркування ситуації. Около 70,000 робітників, заступлених на переговорах, перереголюсували за страйком, але федеральні посередники кажуть, що страйк не буде проголошений, поки комітет винайдення фактів не дасть свого звіту. Це забавить около два місяці.

ІТАЛІЙЦІ ПЛАТЯТЬ НАВІЛЬШ ПІДАТКИ.

РИМ, 19. вересня. — Недавно опублікована статистика виявила, що населення Італії платити вищі податки, ніж населення котроїнебудь іншої країни. 38 процент всіх зарібків іде до дряду в формі податків, безпосередніх або посередніх. Аудіційці платять 27.3 процент свого зарібку, а Французи 29.2 процент. В Італії використовують кожду нагоду, щоб стягнути з населення податок.

ІТАЛІЙЦІ ПЛАТЯТЬ НАВІЛЬШ ПІДАТКИ.

Демонстрації відбулися в провінціях Емілія, Романа, Ферра, Імоля, Молінелла й Форлі. Інші центри демонстрували проти беззастойних фашистських трейд-юній.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ФРАНЦУЗЬКИХ ЗАПАСНИХ.

ПАРИЖ, 30. серпня. — В газеті "Матен" опубліковано заяву військового міністра Пенлеве з приводу повідомлень "Юманіте" про демонстрації запасних в Турі. Пенлеве заявляє: "Редактори "Юманіте" провадять дала свою брехливу кампанію й були змушені через брак фактів сфабрикувати ці повідомлення".

ПОЛЬЩА ПЛЯНУЄ СТОРИТИ СПІЛКУ БАЛТІЙСЬКИХ ДЕРЖАВ.

БЕРЛІН, 30. серпня. — Ризький кореспондент "Кельніше Цайтунг" повідомляє, що польська дипломатія в прибалтійських державах знову розвиває активну діяльність, щоб створити "Балтійську спілку" під керівництвом Польщі. Вона висуває тепер плян "малої Балтійської спілки" з Естонією, Латвією й Литвою, тобто без посередницької участі Польщі.

Кореспондент пише, що варшавська формула така: впочатку створити спілку, а потім поволі з англійсько-французькою підтримкою взяти на себе керівництво. Далі кореспондент повідомляє, що Естонія співчуває цьому плянові, а естонський міністер закордонних справ — активний прихильник цього пляну. У Латвію польським плянам мало співчувають, але польська дипломатія вважає, що стан покращає після нових виборів до союму.

ПИСЬМЕННИКИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ТЕРОРУ В БОЛГАРІЇ.

ВІДЕНЬ. — Болгарські політичні емігранти розіслали відатнішим європейським письменникам та громадським діячам запитання, як ставляться європейські письменники до білого терору в Болгарії. Поки що надійшли відповіді від Максима Горького, Серафимовича, Ромена-Ролана, Анрі Барбюса, Панаїста Істрати, Поля Луї, Мака Бартеля, Леона Берга й деяких інших письменників.

Всі вони заявляють категоричний протест проти терористичного режиму в Болгарії й вимагають повної амністії. Болгарська урядова преса заявляє, що листи письменників є "втручанням до внутрішніх справ Болгарії", і загрожує пресісими робітничим газетам Болгарії, якщо вони й далі друкуватимуть ці листи.

РІЖНІ ВІСТІ

БІВСТВО БІЛОРУСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО ДІЯЧА.

ВАРШАВА, 31. серпня. — У Вильні забито білоруського діяча Павла Ярового. Газети повідомляють, що вбивство це політичного характеру. Поліція почала розслідування.

20 РОБІТНИКІВ УБИТО ПРИ ЗАВАЛЕННІ ФАБРИКИ.

ШАНГАЙ, 20. вересня. — Під час завалення китайської ткацької фабрики згинувло сьогодні 20 робітників. Будинок був ослаблений тайфуном, який навістив Китай минулого тижня.

АРЕШТИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ У ЛЬВОВІ.

ВАРШАВА, 31. серпня. — У Львові заарештовано 37 учасників наради української молоді, що відбулася в українському народному домі. Учасників зборів обвинувачують у приналежності до комуністичного руху і в готуванні до відвідування Міжнародного Дня Юнацтва.

В АФГАНІСТАНІ СКАСОВАНО ВСІ ТИТУЛИ.

КАБУЛ, Афганістан. — Дня 31-го серпня на засіданні джирге (всєафганістанське народне зібрання) з пропозиції падишаха скасовано всі титули, чини та ранги, військову й цивільну парадну форму, а також усі ордени та відзнаки, крім ордену незалежності, що його дається за бові заслуги. Заборонено також носити чужоземні ордени. Ордени, дані раніше за бові заслуги, замінюються відповідною степенню ордену незалежності.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ.

ЛОНДОН, 18. вересня. — Тут отримано відомість з Мадриду, що еспанського диктатора Прімо де Рівєру застрілено під час його побуту в Барцельоні, де є сильний протурядовий рух. Еспанське міністерство закордонних справ офіційно заперечило цю вістку.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ.

ЛОНДОН, 18. вересня. — Тут отримано відомість з Мадриду, що еспанського диктатора Прімо де Рівєру застрілено під час його побуту в Барцельоні, де є сильний протурядовий рух. Еспанське міністерство закордонних справ офіційно заперечило цю вістку.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ.

ЛОНДОН, 18. вересня. — Тут отримано відомість з Мадриду, що еспанського диктатора Прімо де Рівєру застрілено під час його побуту в Барцельоні, де є сильний протурядовий рух. Еспанське міністерство закордонних справ офіційно заперечило цю вістку.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ.

ЛОНДОН, 18. вересня. — Тут отримано відомість з Мадриду, що еспанського диктатора Прімо де Рівєру застрілено під час його побуту в Барцельоні, де є сильний протурядовий рух. Еспанське міністерство закордонних справ офіційно заперечило цю вістку.

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ВІСТКУ.

ЛОНДОН, 18. вересня. — Тут отримано відомість з Мадриду, що еспанського диктатора Прімо де Рівєру застрілено під час його побуту в Барцельоні, де є сильний протурядовий рух. Еспанське міністерство закордонних справ офіційно заперечило цю вістку.

ВНУТРІШНЯ ПОЗИЧКА У РАДЯНСЬКИМ СОЮЗІ.

МОСКВА, 20. вересня. — Президія Центрального Виконавчого Комітету рішила росписати нову державну внутрішню позичку в сумі 300 мільйонів рублів на 10 років. Від позичених грошей держава буде платити 11 процент.

БУДУТЬ РОЗГЛЯДАТИ СПРАВУ РАДЯНСЬКИХ ГРОМАДЯН.

ПЕКИН, 4. вересня. — Оборонець 15 радянських громадян, що вже 17 місяців ув'язнені в Пекіні, Фокс, повідомляє в газеті, що пекінська влада дістала з Нанкіну розпорядження відновити розгляд справи.

Фокс підкреслює, що з юридичного боку арешт 15 радянських громадян і тримання їх під вартою є брутальне порушення міжнародного права й цілковите нехтування китайського кримінального кодексу та порушення основних принципів правосуддя.

UKRAINIAN LABOR NEWS
 PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A LIMITED LIABILITY COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ
 газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українській Робітничій Ділі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.
 Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувачеві виразно зазначити, що бажав звороту свого рукопису на випадок його непоміщення, та залучити поштової маркою на його переписку.

НАДХОДИТЬ ОСІНЬ.

Після короткого канадського літа у всій своїй суворості й повазі насувається осінь. Вік її теж надто короткий, особливо в західних провінціях. Звичайно надто хутко перегає її зима і вже в жовтні, а в листопаді напевне, холодною силою проганяє золотаву осінь і міцною рукою панує над природою чи не повних сім місяців.

Одне для робітничо-фармерських організацій осінь має своє окреме значіння. Її зближення є одночасно сигналом до підготовки праці в організаціях, в тим вістком, що будить наші організації до нового, живого життя. В осінніх місяцях робітничо-фармерські організації не впадають у сплячку і в них починається та невтомна праця, що кишить аж до приходу весни, власне літа. І ось з цього приводу ми й хочемо сказати декілька слів.

Кожна праця, яка б вона не була, тільки тоді виїде успішно, як її виконується планово, наперед обдуману. Наші організації мають за собою вже роки праці і вирости та зміцніти до той міри, що свідомі того, що кожний новий рік праці, це рік нових досягнень на організаційному полі. Набуті за минулі роки досвід, це найкраща школа. І з приходом осені, наші організації повинні заздалегідь належно підготуватися до той великої праці, що чекає їх в найближчому сезоні. Що-ж треба робити?

Перше всею кожною організацією повинна в найближчому часі виготовити хоч приблизний план своєї роботи. Треба виготовити так звані організаційний календар, себто поділити дні в тиждень так, щоб праця у всіх ділянках велася планово і ніхто нікому не перешкоджував. Відома річ, що в Українських Робітничих Домах приміщуються окрім відділу ТУРФДім й інші робітничо-фармерські організації, як відділ Р.З.Т., Жіночої Секції і Секції Молоді. Кожний відділ потребує певно означеного часу чи то на свої збори, чи на засідання з'являти, чи навіть вести якусь свою працю. І ось тут необхідно виготовити план праці так, щоб один чи другий відділ не ставав на перешкоді загальній роботі.

Заздалегідь треба уважити свої сили, щоб знати до яких розмірів можна починати працю з тими силами. І окрім організаційного календаря, що розподілює дні в тиждень, необхідно сгачнути думкою далі і поставити питання: що-ж ми будемо робити цієї осені й зими? І на це питання треба відповісти певним планом. Кожний відділ мусять подумати про те, що йому, в співці з іншими робітничими організаціями, треба повести найширшу культурно-освітню працю. І на першому місці стоїть справа лекцій чи спеціальних читань, поставлена як можна найсерйозніше. В кожному відділі є вже такі товариші, що можуть час від часу підготувати якусь лекцію, можуть навіть повести невеличкий освітній курс. У всякому разі цієї справи не треба занедбувати.

До культурно-освітньої праці треба зарахувати й таку не звичайної ваги роботу, як ліквідація неписьменности і малописьменности. Це справа всіх наших організацій і необхідно жити всіх можливих заходів, щоб школи неграмотних і малограмотних поставити на належну висоту і зліквідувати неписьменність так серед членства, як і серед прихильників наших організацій.

Звичайно, не можна проминути мовчанкою і праці на наших сценах. Концерти і представлення, це в житті наших організацій необхідність. На жаль часто праця на наших сценах зводиться виключно до придбання фінансів і при цьому забувається про перше її значіння, а це — освіднення широких працюючих мас і культурного піднесення їх. Щоби концерти і представлення мали не лише фінансовий, але й моральний успіх, потрібно серйозніше ставитися до них. Треба вложити більше праці, щоб дати задоволення так глядачам як і слухачам, як і виконавцям. Для концертів треба завжди підбирати крауду і легку до виконання програму, не слід по-риватися за таким, що так само і незрозуміле, не треба теж дозволити, щоб концерти сходили на якісь мілки по змісту чері-забави. Це саме і з представленнями. Коли у відділі немає багато сил, то можна обійтися при менших, підбираючи для цього п'єси, де виступає мало осіб. Кожний робітничо-фармерський драмгурток, а також всі аматори й аматорки, повинні набути для себе театральний підручник "С ц е н а", який саме виїшов з друку накладом ЦВК ТУРФДім. З цього підручника можна дуже багато скористати, а навіть, влаштувавши з него систематичні спеціальні читання для аматорів і аматорок, можна таким способом провести спеціальний курс гри на сцені.

Плануючи повести в найближчому сезоні працю, ми не сміємо теж забувати про те, що нас чекає велика і може найважніша за всі роки праці в місяці листопаді. В цьому місяці, як і кожного року, вестиметься пресова кампанія, але цього року вона має подвійне значіння: *забезпечити наше виданням на зимові місяці, і закуплення нової великої друкарської машини.* Наша преса розвинулася до того ступеня, що став пресою неможливим обійтися без великої пресової машини. І в місяці листопаді всі наші організації мусять придивитися найбільш увагу цій справі, бо від неї залежить дальший розвиток нашого робітничо-фармерського видавництва, а з тим й усіх наших організацій.

Вкінці слід би ще згадати про найважливішу річ, від якої залежить весь успіх роботи в організаціях, і навіть розвиток кожної організації. Під цим розуміємо ми згоду так серед членства, як і у відношенні одних організацій до других. Праця мусять вестися гармонійно, без непорозумін, ширі і свідомо. Коли в організації нема надто розумітих одиниць, коли членство в повному порозумінні береться до роботи, тоді можна бути певним за успіхи. Те саме відноситься і до брат-

ніх організацій. Коли членство Р.З.Т. не буде ставати осторонь від праці у відділі ТУРФДім і навпаки, або коли членство Жіночої Секції не відмовлятимуться від співробітництва в загальній роботі, тоді можна надіятися, що ми дійдемо до нових досягнень. І крайній вже час викоринити ту стару звичку, що всю роботу в організації звалюється на одиниць. Слід відучитися цього і вже тепер розпреділити працю так, щоби всі вели не лише перемучені одиниці, а й інші товариші та товаришки.

Осінь, що насувається вже в своїй суворості, мимоволі прагає нам, наші обов'язки і кличе нас до нової творчої праці в робітничо-фармерських організаціях. Тому готуймося зустрінути ту працю з новими силами, думками і новим завяттям. До праці всі дружно, всі враз!

НЕЩАСЛИВЕ ІНТЕРВ'Ю.

У львівському "Ділі" з 31-серпня читаємо "розмову (представника "Діла") з п. Ю. Стечишином, ректором Українського Інституту ім. Петра Могили в Саскатуні", дуже цікаву розмову. Поправді та розмова зовсім на розмову не скидається. Представник "Діла" поставив "симпатичним гостям" кілька запитань, а ректор відповідав. Довго відповідав й дуже мало сказав.

"Розмова" ця приблизно мала такий характер:
 — Яка мета приїзду до Галчини?
 — До рідні, до рідного краю, до емігрантів (петлюрівських) в Парижі, Відні, Празі, Польдебрадах, для об'явлення з ними, бо "все, що ми робимо в Канаді, робимо під кутом нашої національної батьківщини".

— Який зміст ви вкладаєте в роботу "під кутом рідного краю"?
 — Е, це дуже складне питання і важко відповісти на нього з огляду на внутрішньо-канадські умовини життя — каже Стечишин. І приводить те складне питання "під кутом" до такого зазначення: "ми культивуємо національну душу і пісню, себто ті складники нашої національної відродженості, які зразу впливають і діють на оточення".

Отакій то той "кут", в якій українські самостійники культивують свою національну відродженість: вишивана сорочка і пісня. Та на цьому ще не кінець. Стечишин признається, що хоч вони воюють "за душу українського народу", то самі самостійники в Канаді провадять подвійну політику. Ось слухайте:
 "Таким чином у Канаді ми ведемо дві політики: державно-канадську й українсько-національну".

Бачите який дволикій "самостійницький" Янус!
 Поминувши всі інші мимовільні признавання, як от наприклад те, що самі греко-автокефальні самостійники признаються на шпальтах "Діла", що свою православну церкву вони зовсім не уважають релігійною інституцією, а лише "в створених умовах найслабшим національним інструментом, добре подбали, щоб не виявити того факту, що за те велике нещастя відповідальна Стіла Гейтс Компані. Вони ж вставили браму в канал і в них працювали ті робітники, що загинули підчас випадку. Коли б це було виявлено в суді, тоді ця компанія мусіла б відповідати за наслідки того нещастя. А так залишилася незрозуміла загадка: чому перенернувся і впаив крауду? — а у весь випадок прийнято як якусь природною катастрофою — землетрус або-що, який ніби-то не можна було зарадити.

Але сталося щось, чого ні коронер, ні прокуратор, не передбачали. На судіство приїхав з Торонто представник Канадської Робітничої Оборончої Ліги, адвокат Дж. Л. Коген, і став настільки допитувати, коли звичайно таку роботу виконувано краном: чи тоді, як на споді працювали робітники, чи в іншому часі? З відповіді В. Меркелі, який оперував краном тоді, коли стався випадок, виявилось, що попередню таку роботу виконувано по 12 або по 5-тиї години вечером, як робітники на брамі не працювали. Питання не подо-

балося коронерів. Ізза нього чуть не знявся спір. Але Коген добився відповіді. Стало ясно, що останній раз компанія не хотіла гаяти часу ("спідінг ап" система) і не ждала, поки робітники на брамі скінчать свою роботу, хоч до 12 години залишилося небагато часу. Забрати робітників від роботи на брамі теж було для компанії невигідно, бо це означало б для неї деяку втрату. Тому кранові дано наказ виконувати свою роботу, не зважаючи на загрозу життя десятком робітників в долині. А наслідок був такий, що 10 робітників вбито, а багатьох поранено.

Питання представника КР. О.Л. підхвятили деякі присягі судді, що виявили співчуття до вбитих робітників, і допитували суперінтендента Стіла Гейтс Ко., С. Чилдерса, чи це не сором, що робітників примушено було працювати в день випадку в такій небезпечі. Його одиноким обороною була відповідь, що такого випадку в добу компанії ще не мала і через те нікому на думку не прийшло підняти кроки осторожності. На це зауважив один із суддів, що суперінтендент давно напевно там ніколи підчас подібних операцій не був.

На питання Когена: як за старий був кран, що став причиною смерті робітників, ніхто не знав що відповідати. Ні експерт той компанії, в якій той

кран куплено, ні суперінтендент Стіла Гейтс Ко. не знали, як довго його ажывано, так як і не могли сказати, чому він не хотів бути в каналі. Деякі з суддів дуже тому дивувалися. Було ясно, що ті, котрі знали, не хотіли виявити, як за старий був кран і чи був він ще годий для такої роботи, до якої його ажывали.

Старанням представника КР. О.Л. належить завдячувати чимало те, що у звіті коронерського суду присяглих нарешті закінчилися: "щоб підчас усіх подібних майбутніх операцій всі робітники, які не є необхідні при такій роботі, були усунені з простору, на якому такі операції відбуваються, та щоб точніше перевірено крани і всю машинерію, що їх ажывається до піднесення тари".

Але цим Канадська Робітничої Оборончої Ліги не задовольнилась і правдоподібно буде домагатися від провінціального або домініяльного департаментів праці встановлення безсторонньої комісії для переведення справжньої відповідальності цього страшного випадку у Веландському каналі. Так заявив її голова й правний радник Дж. Л. Коген. Таке домагання повинні підтримати всі робітничі організації. Бо тільки організовані робітники можуть мати успіх в обороні робітничих інтересів. М. П.

Робітники й робітниця! Товариші й Товаришки! Вступайте масово до РЗТ, щоб забезпечити себе й своїх найближчих на випадок слабости, каліцтва й смерті, щоб забезпечити свою старість і немічність, щоб заповістити захист і опіку для ваших дітей на випадок вашої смерті!

Пам'ятайте, Товариші й Товаришки, що ваша доля у ваших власних руках! Не сподівайтесь ні ласки, ні милосердя, ні якусьбудь чуда від нікого, бо все теперішній буржуазно-капіталістичний лад суспільний і вся його мораль є спрямовані в один бік: щоб визискати робітника як найбільше і висмоктати всю його силу, а опісля викинути його безжалісно на вулицю й полішити його власній судбї.

Тому, Товариші й Товаришки, що досі не стоїте ще в лавах РЗТ, послухайте голосу ваших організованих товаришів і єдналися з ними, бо в єдності велика сила. Тільки спільними нашими зусиллями, жертвами своєю ми всією здобути собі краще життя й крауду будувального запомогового фонду.

Ось так вквортці представляється історія заснування й 5-літнього розвитку РЗТ до кінця січня 1928 р., коли-то відбулася четверта Конвенція РЗТ. І вже на основі цих вище наведених загальних дат кожний робітник і робітниця може легко зрозуміти цілі й завдання РЗТ і його велике значіння для українського робітництва в Канаді, як також відповіді собі на питання, о скільки РЗТ відповідає своїм цілям і завданням.

Та тут мимоволі насувається нам питання: Шож принесе нам шестий рік існування РЗТ, який наближається саме до свого кінця? Які успіхи й досягнення запише РЗТ на шостій сторінці своєї історії?

А відповідь на ці питання звучатиме як слідує:
Шеста річниця існування Робітничого Запомогового Товариства становитиме одну з найкращих сторінок в історії організованого робітництва в Канаді, а з'окрема в історії розвитку самого РЗТ.

Шеста річниця РЗТ стоятиме під знам'ям великих моральних й матеріальних досягнень, про які з певністю мало хто з членів цієї організації міг досі мріяти!

В шестім році свого існування РЗТ набуло велику форму з готовими прекрасними будинками під приют і сиротиниць РЗТ за суму \$42,500. Таким чином святкування шостої річниці РЗТ буде рівночасно масовою інавгурацією оснування приюту й сиротиниці РЗТ.

Ще перед несповна двома роками членство РЗТ в цілій Канаді радісно вітало вістку про закупно 38 акрів землі в Іст Кілдонан за дуже низьку ціну 1,800 доларів. Купно цієї фарми під намічену будову приюту вважалось тоді великим кроком вперед до здійснення нашої мрії — до здвигнення будинків для приюту й сиротиниці РЗТ, про які треба було ще немало пожуритися. Сьогодні-ж — ця мрія є вже для нас живою й надсподівано гарною дійсністю: за ціну 42 з половиною тисяч доларів РЗТ набуло не тільки крауду й більшу — бо 74-акрову — фарму, але до того ще й з готовими великими, пишними й сильно збудованими будинками, яких дійсна вар-

ВІДОЗВА ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ Р.З.Т. ДО УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЦТВА В КАНАДІ.

Місяць жовтень для Р.З.Т. Змінився кадр Р.З.Т. новими лавами! Святкуймо гідно 6-ту річницю Р.З.Т. Підм нестримно вперед — до нових досягнень!

Товариші робітники! Товаришки робітниця!

Не минуло й повних шість років від часу, коли гурток свідомих членів Укр. Роб. Дому у Вінніпегу заснував у себе (в осіні 1922 р.) запомогову організацію під назвою: Робітничого Запомогового Товариства — в скороченні РЗТ, з круглим початковим числом членів 80.

Основною метою цієї організації було: нести матеріальну й моральну поміч своїм членам на випадок їхньої слабости або каліцтва, а в разі смерті члена або членкині давати оставшій родині допомогу в формі "помертнього", як також зайнятися похороном покійника — чи покійниці. В заміну за це кожний член і членкиня обов'язані платити по \$1.00 як місячну вкладку за весь час своєї приналежності до РЗТ.

Такій-то скромний, хоч сміливий й моногадний, був початок РЗТ.

За приміром Вінніпегу пішли скоро й другі відділи тодішнього Товаришення Укр. Роб. Дім, а сьогоднішнього Товаришення Укр. Роб. Фарм. Дім; вони теж стали організувати в себе запомогові організації, які відразу об'єднувалися з вінніпегським РЗТ як його нові відділи.

Таким чином членство РЗТ почало зростати — спершу повільно, а далі шораз швидше, так що на протязі перших двох років свого існування — доборило до першої своєї конвенції при кінці січня 1925 р. РЗТ на чисельно вже поверх 20 відділів в Канаді з круглим числом членів 1,000.

Від цієї першої конвенції зріст РЗТ йшов вже з великим розмахом: число членства його збільшалося з року на рік вдвоє або навіть втрое. А на 4-ій конвенції РЗТ в січні 1928 року голова Головного Заряду РЗТ зазначив в своїому звіті, що "до кінця 1927 р. РЗТ мало 98 відділів, а в них 5,843 членів членкинь", а в часі, коли відбувалася конвенція, число членів виносило вже 6,089.

Рівномірно зі зростом числа членів зростає також стан каси й майна РЗТ, який виносив в часі 4-ої конвенції \$44,850.73. В доповненні до цього слід згадати, що на протязі свого 5-літнього існування РЗТ виплатило запомоги своїм членам і членкиням до чого су 4-ої конвенції \$46,991.03, а помертнього \$5,163.50 — ра-

ВІДГОМІН ТОРОЛДСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ.

В середу, 12. вересня ц. р., в міському будинку містечка Торолд відбулося судіство перед королівським судом присяглих в справі жахливого випадку у Веландському каналі, що стався біля Торолд 1. серпня, підчас якого було 10 робітників вбитих а кільканадцять ранених.

Як це можна було передбачити, вислід того судіства був такий, що "смерть робітників була випадково" і ніхто за це не є відповідальний. Коронерський суд присяглих ствердив тільки, що 1. серпня робітників "загнули в брамі число 6 нового Веландського каналу через те, що впаив кран число 7. описаний в знізаннях" а т. д. Проста формальність. А чого той кран впаив? Чи мав він достаточну філи, щоб безпечно підносити такий тягар, як це він підносив тоді, коли стався випадок? Чому примушувано робітників працювати на брамі тоді, як той кран дивив понад їхніми головами такий величкий тягар, що загрожував їхньому життю? Про це у звіті коронерського судіства зовсім не згадується.

Підчас допитів свідків було ясно що ті, які керували суд-

Головний Заряд РЗТ.

ШЕСТИЙ КОНГРЕС КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Кінцева промова тов. Н. Бухаріна після дискусії над його докладом про міжнародне положення.)

(Докінчення.)

Я гадаю, що такі питання, як наприклад, питання середпартійної демократії, питання про нові партійні кадри, про підвищення теоретичного рівня партії, про уявлення їх нових осередків, про масову роботу їх і т. д. — повинні бути поставлені, як великі партійні питання. Партії повинні більше вчитись, жити справжнім політичним життям і усувати всі елементи безпринципового політиканства. Визьмімо, наприклад, таку партію, як польська: за відсутності великих політичних розкошевань відбувається шалена фракційна боротьба. Визьмімо теперішню американську партію. Самого останнього часу, як нам прийняти усім здавалося, американська партія стала живити її перематом внутрішні тертя; але ось ми бачимо, що боротьба там спадає знову. Ця боротьба остільки "ужвавилася", що хочуть використати іншій конюктурі для провадження дальшої боротьби в найзагостренішій формі.

Чи існують великі політичні незгоди? Я гадаю, що в американській партії ці незгоди є великі. Чи остільки важливі ці незгоди, що вони виправдують утворення фракцій? Думається, що ні. Визьмімо, наприклад, знамениті питання про ставлення до американського імперіалізму. Одні кажуть, що американський імперіалізм сильніший змінюється, інші стверджують, що їхні супротивники, себ-то ті товариші, які так заявляють, утворюють рекламу американському імперіалізму. Цього говорити не варто. До добра це не веде і питання не зясує.

Гришнім ділом у мене нема надія на те, що в Злучених Державах можна сподіватись в близькому майбутньому на революційну ситуацію. Кажу це цілком отверто. В жадній країні світу капіталізм так не сильний, як в Злучених Державах, де він сягає свого апогею. Коли буть хто з товаришів говорить, що безпосередньо революційна ситуація мало можлива, себ-ж в цьому страшно. Але, коли говорять, що нема ніякого рішучого ґрунту для роботи серед американських робітничих мас, то це, звичайно, кепсько. Однак, оскільки мені відомо, ніхто цього і не стверджує. Безробіття є факт; зміни, що сталися в американській промисловості, — теж факт; фактом є і заколоти серед неваліфікованих робітників. Чи є ґрунт для зростання компартії? Так, є, але тим па-че, чи можна виправдати го-стру боротьбу фракцій? Звичайно, ні. Треба жити всім заходів, щоб ця боротьба запобігти.

Тепер, коли ми повинні всіма засобами зміцнити свої ла-

тиги широкі верстви селянства. Це величезні й найважливіші завдання. Цих завдань ми не розв'яземо без упертої роботи, роботи, що ми її мусимо провадити що-дня, що-хвилини, що-секунди. Усі товариші знають, що в своєму наказі товаришам, які їздили на Газьку конференцію — Ленін писав: "Важливий не крик про загальний страйк і т. д. Важно систематично готуватися на випадок війни, систематично боротися з воєнною небезпекою, систематично боротися з соціал-демократами, систематично викривати їх софізм, систематично готувати організацію то-що".

Ми не можемо цього зробити без надмірного напруження сил наших партій. Від наших партій і від Виконкому Комуністичного Інтернацiоналу ми повинні вимагати зміцнення ідейної роботи, більшої енергії в справі вербування членів, поліпшення апарату наших партій, поліпшення роботи в галузі для революції, для громадянської війни, для перемоги диктатури пролетаріату. (Бурхали оплески. Всі делегати підводяться й влаштовують промовцеві овацію.)

ТРАГЕДІЯ БУКОВИНИ.

Незадовго сповниться десять років від часу, як добрий шмат української землі і надія під культурним і політичним оглядом області української трудової маси, опинилися під пануванням найнекультурнішої держави Європи, а може й цілого світа — Румунії. Цим краєм, що мав велике щастя потрапити під нікчемну окупацію Букарешту — є наша земля Буковина. Попала під владу того гидкого режиму це й друга українська земля на подунав'ю сході від Галичини — сонячна і видатна Басарабія, що з тяжкого російсько-царського ярма перейшла в ярмо румунських бояр. Але цим разом перед нашими очима стає передовим трагедія Буковини. Останні висті, які ніби зпоза китайського муру дістаються до нас, говорять, що десятилітньому мученству Буковини не тільки немає кінця й попусти, але що тепер зямля доля той української землі доходить до верхка. Букарештські бояри-опришки в своєму розперзаному хамстві у відношенні до Буковини дійшли до краю і гідно стали поруч інших ганебних актів насильства в нашому 20-тому столітті. Через десять років румунські окупанти без солі жерливі, що українські, нищили як могли український трудовий нарід, перелицьовували українську західну культуру на примітивний румунсько-болярський обкуртанізм, зовсім знесли всі народні і середні школи, покасували всі українські права на черновецькому університеті. І здавалося б, карештанським упиром, що покинувся і завоювати на наш бік широкі маси пролетаріату, при-

в армії, підготовки до переходу на нелегальний стан. Думати, що ми й далі житимемо так само порівняно "спокійно", як тепер, значить бути нам під владою ілюзій.

Крім того, ми повинні вживати всіх заходів, щоб з нашими партіями не трапилося такого лиха, як з чехословацькою партією в "Червоній Дні".

Товариші, Комуністичний Інтернаціонал породив війну. Комуністичний Інтернаціонал одержав не одну велику перемогу. Найбільше досягнення світового пролетаріату є утворення Радянського Союзу. Якщо буржуазія спусти з лача фюрю війни, то пролетаріат — кінець кінець — опанує світ. Це — цілком не песимістичний погляд. Навпаки, разом з Фрідрихом Енгельсом, ми комуністи; кажемо всієї командній класі: спробуйте, панове, розв'язати всі сили і випустити на волю духів вашої війни. Комуністичний Інтернаціонал у відповідь згуртує свої сили для революції, для громадянської війни, для перемоги диктатури пролетаріату.

(Бурхали оплески. Всі делегати підводяться й влаштовують промовцеві овацію.)

м'янь, що це вже певна колонія румунського грабінництва. Показалося одначе, що воно не так. Трудовий нарід, оті маси селянства й робітництва, не далися швидко закувати в кайдани. Вправді румунським боярам вдалося перегнати, а то й купити більшість української патріотичної інтелігенції, що стала вірним намітом їх. Та трудові маси залишилися неперемірними волярами болярського насильства. З усіх українських газет єдина українська робітничо-селянська "Боротьба" була речником бунтарського слова і правди. Побачили це румунські бояри, а ще швидше націоналістичні українські запродавці і розпочали страшну нагілку не лише на редакторів "Боротьби", але й на читачів тої газети. Як ніде в світі, румунська влада наказала почті не приймати для висилки "Боротьбу", а жандармерія люто карала кожного, в кого найшла "Боротьбу". Вікціні, 28. липня, урядовим указом, зовсім заборонено й цю одну українську газету на Буковині. Кажемо "одиноку", бо в дійсності тепер на землях Буковини не виходить вже ані один український часопис в повному розумінні цього слова. Такі петлюр'ївські-болярські газети як "Рідний Край" і "Хліборобська Правда", хоч друкують українською мовою, є в дійсності румунськими газетами, виданими для збаламуцуння українських трудових мас та вщеплювання в них рабської покори до румунсько-болярських насильників.

Помимо надзвичайно жорстокого режиму на Буковині, треба все таки подивляти зав-

зятістю трудових українських мас в тяжкій боротьбі за свої права. Десять років дотує над ними найдикше свавільство розбещеної болярщини і не вважаючи на нікі переслідування та тортури, трудові маси не падають зневірені в боротьбі. Боротьба ця загартує їх до великих подій, що придуть швидче чи пізніше і положать край болярському свавільству і закінчать велику трагедію Буковини та принесуть визволення широким працюючим масам.

м'янь, що це вже певна колонія румунського грабінництва. Показалося одначе, що воно не так. Трудовий нарід, оті маси селянства й робітництва, не далися швидко закувати в кайдани. Вправді румунським боярам вдалося перегнати, а то й купити більшість української патріотичної інтелігенції, що стала вірним намітом їх. Та трудові маси залишилися неперемірними волярами болярського насильства. З усіх українських газет єдина українська робітничо-селянська "Боротьба" була речником бунтарського слова і правди. Побачили це румунські бояри, а ще швидше націоналістичні українські запродавці і розпочали страшну нагілку не лише на редакторів "Боротьби", але й на читачів тої газети. Як ніде в світі, румунська влада наказала почті не приймати для висилки "Боротьбу", а жандармерія люто карала кожного, в кого найшла "Боротьбу". Вікціні, 28. липня, урядовим указом, зовсім заборонено й цю одну українську газету на Буковині. Кажемо "одиноку", бо в дійсності тепер на землях Буковини не виходить вже ані один український часопис в повному розумінні цього слова. Такі петлюр'ївські-болярські газети як "Рідний Край" і "Хліборобська Правда", хоч друкують українською мовою, є в дійсності румунськими газетами, виданими для збаламуцуння українських трудових мас та вщеплювання в них рабської покори до румунсько-болярських насильників.

Помимо надзвичайно жорстокого режиму на Буковині, треба все таки подивляти зав-

ротьбі. Боротьба ця загартує їх до великих подій, що придуть швидче чи пізніше і положать край болярському свавільству і закінчать велику трагедію Буковини та принесуть визволення широким працюючим масам.

м'янь, що це вже певна колонія румунського грабінництва. Показалося одначе, що воно не так. Трудовий нарід, оті маси селянства й робітництва, не далися швидко закувати в кайдани. Вправді румунським боярам вдалося перегнати, а то й купити більшість української патріотичної інтелігенції, що стала вірним намітом їх. Та трудові маси залишилися неперемірними волярами болярського насильства. З усіх українських газет єдина українська робітничо-селянська "Боротьба" була речником бунтарського слова і правди. Побачили це румунські бояри, а ще швидше націоналістичні українські запродавці і розпочали страшну нагілку не лише на редакторів "Боротьби", але й на читачів тої газети. Як ніде в світі, румунська влада наказала почті не приймати для висилки "Боротьбу", а жандармерія люто карала кожного, в кого найшла "Боротьбу". Вікціні, 28. липня, урядовим указом, зовсім заборонено й цю одну українську газету на Буковині. Кажемо "одиноку", бо в дійсності тепер на землях Буковини не виходить вже ані один український часопис в повному розумінні цього слова. Такі петлюр'ївські-болярські газети як "Рідний Край" і "Хліборобська Правда", хоч друкують українською мовою, є в дійсності румунськими газетами, виданими для збаламуцуння українських трудових мас та вщеплювання в них рабської покори до румунсько-болярських насильників.

Помимо надзвичайно жорстокого режиму на Буковині, треба все таки подивляти зав-

НАУКА Й ТЕХНІКА.

СІРОВАТКА ПРОТИ ЗАПАЛЕННЯ СЛІНОЇ КНИЖКИ.

На засіданні паризької Академії Наук 17. серпня 1928 р. патолог професор Венсан, відомий дослідник паризького університету, повідомив про винахід нової сироватки, яка при укуванні заралженні хоріа та запаленні сліної книжки дає незвичайні наслідки.

Професор Венсан ознайомив Академію з тими наслідками, що їх дали спробі лікування цієї сироваткою в його інституті протягом трьох років. — Спроби, про які він уже раніше повідомив Академії "попередні повідомлення". При багаторазовому використанні сироватки Венсаном, що її значно примішує "Бацили Коли" в що проходить із тяжкими запаленнями, новознайдена сироватка допомагає, а в багатьох випадках і виліковує цілком. Серед успіхів особливо відзначено лікування тифоидних захворювань травного каналу, особливо в дітей, далі випадки гарячкового запалення сліної книжки, при яких компліції вилікували погані наслідки. З сироваткою досягнуто покращання в випадках, коли гадали, що нічого не можна зробити без операції.

Як дальші випадки лікування, професор Венсан подає сервізні випадки запалення оєїста та півної урочливі захворювання, зв'язані з заралженнями змінами виділень. Нарешті, наведено також випадки лікування заралженні хоріа носа й горла, що мають безвечний характер і досі майже не піддавались лікуванню.

Одержавши повідомлення про винахід, віденська клінічна заповідь, що винахід проф. Венсана має величне значення. Відомий бактеріолог, говорить в повідомленні віденської клініки, винаходом своєї нової сироватки проти зараз зробив науці й людськості надзвичайну послугу.

Якщо професором Венсаном справді поштиво знайти так протитруту, то цим побориться чимало небезпечних хоріа. Особливо цей винахід дасть базу для боротьби з запаленням сліної книжки, яку досі провадили тільки оперативним способом. Цілком можливо, що небезпечне, що з операцією запалення, зведеться до мінімуму, а то й цілком усунеться.

ЛИСТ ЧЕРВОНОГО МОРЯКА.

Червоного українського моряка з радянської флотії на Червоному морі т. Х. Гордієнко, цілком опанує свій по-буть з товаришами в Константинополі, найбільшій портовій Туреччині, куди приїхав бач з Одеси з корабля.

Константинополі до сьогоднішнього дня багато російських білих емігрантів, себ-то тієї буржуазії, що утікала в Росії в Європі перед робітничо-селянським революційним. Так Гордієнко й каже про отих "бурих людей" в своєму листі.

За 10 років радянської влади, непомітно для себе, ми так культурно зросли, що з нас не тільки добувають колішні цивілізатори Росії, що живуть в турецькій еміграції, а навіть недовіряють нашим досягненням.

Нам двоє і їм двоє. Нам двоє тому, що ми так відірвані від життя, двоє з їх заколотах, реакційних до сміху, погляди на нас. А їм двоє, що Туреччині не прийшлося для нас збільшувати наряди поліції, як це завжди робиться, для припнення п'ятих моряків під час стовкня французької або англійської флотії біля турецького берега.

Ось що їм двоє. Чистенько, чепурно одягнені, на катерах під'їждять до берега наші червонофлотійці і організовані, розбіглися на гуртки, розташувалися по 5 до 6 чоловіка, на автомобілі й поїхали оглядати славновісний Константинопіль.

Іхали цілком валками, розглядали місцевість, краєвиди та вулиці міста. Оглядали європейську частину міста. Багата вулиця, вітрини трищать від різного краму, значимо, французького та англійського. Буржуазія, одягнена по англійській моді, гуляє по тротуарах, розглядає у фетонах, на які, баче допомогти люкаві, здебільшого колішній царсько-російській офієрії не влізати і не влізати.

Заїдали в робітничі квартали: сморід, порох, вибійні в брукві, обідрани Турки сновівають по вулицях. А там, де передіраються вулиці Пера з Гаялото, на верандах, на східках, в коротеньких спідничках кокетують повії (проститутки) — просять зайти. Заходимо. Звичайно, як екскурсанти. Тут і колішній російській графині, і поміщиці, і Турчанки, і Персієвські, і Грусинки, які хочете є. Оглядали альбоми, на оригінали подивилися і з огиною вийшли. Розглядали повії, розглядали господарів, а найбільше розмотували спостерігачі — білі емігранти: мовляв, розглядають як музей. І не помітилися, для нас то справді було музеєм старовини.

Купили емігрантську руську газету. Читаємо. Хіба-ж є газета? Російський правосі, значимо, старий. Які дурні читають таку газету, тільки оголошення цікаві й бувають, як ото наприклад:

"Шукаю жінку або мушину не молодше 45 років з поміщицьких, князівських, графських і фабрикантських родин. Буду удержувати до смерті, якщо вони згодяться документально уснознити мене, при чому вимагаю документів на їх двори, фабрики і заводи".

Річясно, чого сподівається людина, що виміщує таке оголошення.

Заходимо до крамниці. Не крамниці, а такий музей. Запрошують за ці 30 до 35 лір, а віддають за 2 до 3 лір. От де коперся!

Приїхали до пристані. Чекаємо катера. З нами наші командири середні, інші й старші. Дізнаємося вкраїнцями. З цих осіб снувають білі емігранти. Червонофлотієць підійшов до командувача силами Червоного моря, прикурив папіросу й почав з ним розмову.

— Це-ж, здається, Орлов? — питає здивовано білий емігрант.

— Ну, так він.

— І з ним можна так вільно себе почувати, розмовляти й навіть прикурювати?

ЗАМОВЛЯЙТЕ НОВІ КНИЖКИ!

Щойно вийшла з друку накладом Робітничо-Фармерського Вдвигного Товариства дуже цікава книжка славного американського письменника ДЖЕКА ЛОНДОНА п. н.

ЛЮБОВ ДО ЖИТТЯ.

В цій книжці є чотири дуже цікаві оповідання Джека Лондона з далекого півночі. Книжка має 112 сторін друку й коштує лише 25 ц.

Також вийшла давно очікувана книжка — театральний підручник для робітничо-фармерських драматичних гуртків

СЦЕНА

Купили емігрантську руську газету. Читаємо. Хіба-ж є газета? Російський правосі, значимо, старий. Які дурні читають таку газету, тільки оголошення цікаві й бувають, як ото наприклад:

"Шукаю жінку або мушину не молодше 45 років з поміщицьких, князівських, графських і фабрикантських родин. Буду удержувати до смерті, якщо вони згодяться документально уснознити мене, при чому вимагаю документів на їх двори, фабрики і заводи".

Річясно, чого сподівається людина, що виміщує таке оголошення.

Заходимо до крамниці. Не крамниці, а такий музей. Запрошують за ці 30 до 35 лір, а віддають за 2 до 3 лір. От де коперся!

Приїхали до пристані. Чекаємо катера. З нами наші командири середні, інші й старші. Дізнаємося вкраїнцями. З цих осіб снувають білі емігранти. Червонофлотієць підійшов до командувача силами Червоного моря, прикурив папіросу й почав з ним розмову.

— Це-ж, здається, Орлов? — питає здивовано білий емігрант.

— Ну, так він.

— І з ним можна так вільно себе почувати, розмовляти й навіть прикурювати?

ДЖИМ ТУЛІ.

ЖЕБРАКИ ЖИТТЯ. АВТБІОГРАФІЯ БОСЯКА.

Переклав І. Ю. Кулик.

(Продовження.)

Моя дівчинка верещала й намагалась пробитись до мене, але ходя ввесь час відштовхував її. Другий Китаець кинувся на мене з кривим ножем, та я схопив стуло й жбурнув у нього. Він все таки продерся до мене, але я знов перехопив його, стукував макушкою в підлогу — і він закрутився зліглого. Щойно я справився ще з парочку, як нові китайози облідали мене. Тут мені був би й капут, та я встиг ще визволити праву руку й садонувти якогось креола, а другий в ту саму мить як відкинув мені руку довгим кривим ножем! Кров так і шкваріла, моя дівчинка відверлася й побігла до мене, Китаїць знов схопив її, а старий її батько стояв заду й гукав, щоб мене не забивали, бо це йому наробило клопоту.

Я вже думаю, що тут мені й капут, та старий доктор спливав мені кров, а я заснув, як дитина після всього цього.

Через чотири місяці мав бути кінець моєї трирічної служби в армії, та кінець руці вже

був. Отже, мене відвели на транспорті назад до Фріско. Ході кудись завезли моє дівчатко, бо я її з часу біжки більше не бачив.

Він сплився, поспав свого порожнього рукав й режумував:

— Я ледви викрутився з арешту, але капітан був не злий хлопцев. Я думаю, він вважав, що втрата руки — це була достаточна кара після того, як я ще загубив таку гарну дівчину. Капітан добре розумівся на жіночому тілі, отже він не дуже до мене прискіпсь. Однаково я ще доберусь, мабуть, до Фріско, звідти подамся через море та подивлюсь, що там і як.

— Мабуть, з неї справді був корольок, — зауважив вартовий. — Я мав гарненьку дрібничку в Манілі і часто думаю за неї. В мене тепер жінка й троє пацанків у Буні, та, грім мене побий, бажав би я тепер бути парубком знов. Хай йому пек, з тим родинним життям.

Жовтий м'ясний потяг прогуркотів через відуку, ніби гнав продукти для голодної армії. Всі четверо встали.

— Цей потяг ітме п'ятьдесят миль без зупинки, — сказав вартовий. — Якщо вам тут пощастить сісти, то на цю просторінь ви вже напевно забезпечені.

Хтось майнув ліхтарем з тендера й зник. З квапливим "бувайте" до вартового й "щастя вам" у відповідь ми вмовстились на потяг.

РОЗДІЛ VI. ХРЕСТИНИ У РІЧЦІ.

Ми досягли Омаги на світанку. Однорукий іхав далі до Сан Франціско, прагнучи добратись до філіпінських островів, де жила жінка його мрії. Ми з ним посиділи, доки він дістався на товаровий потяг Юніон Пасифік, що йшов на захід.

Думка тремпа обертається кутко — я і Бил раптом ухвалили їхати до Сейнт Луї. Якийсь подорожній бродяга в Омазі оповів нам, що на жнивах біля Сейнт Луї платня висока. Звичайно, нам хотілося платні, хоч ми не дуже дбали за роботу.

Швидкий гін поштового потягу — і ми всі втрех опинилися на греблі коло маленького містечка опівдні другого дня, тоб-то в неділю.

Юрба Негрів розташувалася півколом біля річки й співала псалми. Мури-пін з грубим черевом, хромою ногою та головою-кулею стояв на березі Міссісіпі; очі всіх були звернені на річку. Він тримав в обох руках книгу релігійних співів і відбивав неох так. Руки його, спускаючись униз, зачіпали важкий ланцюжок від годинника, що на ньому тепілалися два великих талісмани, прикріплені до кінців мідяної підкови).

Християнство американських муринів, незалежно від сект, повне поганських забобів; церемонія хрещення Тулі описує надзвичайно типове.

Коли ми в товаристві зустріненого нами босняка наблизились до зборища, слова цісіні стали ясніші:

О, та радість, що мить заповиное О, те щастя, що я встиг знайти, Так вже більше мене не затримув —

і тоді, громовіми голосами, під аккомпан'ямент дихих рухів —

Кий же пута і дай ме-ні йт-и-и-и!

За цим були вигуки і плескання рук, і строфи іншої пісні —

О, це старих часів віра, О, це старих часів віра, О, це старих часів віра, І досить добра для мене. Вона була добра для старої мамаші, Вона була добра для старої мамаші, Вона була добра для старої мамаші І досить добра для мене. В ній піддається баптист методистові, В ній піддається баптист методистові, В ній піддається баптист методистові І вона досить добра для мене.

Наприкінці пісні принесли два мотузи й прив'язали їх до палів у пристані. Негр скочив у жовту річку, відійшов футів на двадцять і прикріпив другі кінці мотузів до двох жердок, що показували рівень води. Коли він скінчив, мотузи натягнули на пару фітів понад поверхнею води.

(Далі буде.)

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал "СВІТ МОЛОДІ" що виходить у Вінніпегу і друкує доступні для молоді статті, вірші, оповідання, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фармерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати! На цілий рік передплатити вносить тільки 50 центів. Поодинокі число 5 ц.

Замовлення з гришні пошлайте на таку адресу: THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

3 ФРОНТУ ПРАЦІ Й ВИЗІСКУ.

ХОДИМО БЕЗ ПРАЦІ.

Вест Форт Вільям, Онт.

Читаю в "Укр. Роб. Вісті". Немає одного допису, щоб я його промишу. Як бачу, то в кожній місцевості борються робітники за зменшення часу праці. А в нас протиню. В нас тава робить з 8 годин 12 годин праці. Прямором, читаю в "Укр. Роб. Вісті" з 13 вересня, що в Торонто робітники домогаються 40-годинного тижня праці — а в нас, у Вест Форт Вільямі, німає, бо в нас заводять вже два-наблизь-годинний час праці, хоч тут робиться по 8 годин на три шифти. Боси розділяють робітників з трьох на дві шифти, тому, мовляв, що папіря робить чотири до п'яти днів на тиждень. А щоб чек не був короткий, то вони собі зробили дві шифти, а третя шифта ходить без роботи. А боси говорять, що може зробити в цілий папіря дві шифти, а компанія так і не чекає, бо буде для неї добра нагода знизити плату. Вест Форт Вільям весь чотири папіря. Цього року, з початком вересня почала працювати папіря "Грейт Лейкс Ко." і лише половина, а плату взагалі не виробляє жадного. Друга папіря в шім округі почала робити з тої папіря переїхали люди до цієї першої папіря. Прийшли кваліфіковані і неекваліфіковані робітники, хоч на роботу в ті папіря поєхав поєхав дві сотки людей, що робили ще тоді, коли Грейт Лейкс Ко. лише папір виробляла. Минулого року перестала я вона працювати. Робітникам, що хотів кваліфікувати, менеджер відказав: "Тайм я не даю нікому, а даю кожному поєхаву, хто хоче йти на конструцію при будові папіря". На кожному папіря заче робити, то кожному дам роботу назад в папіря". — Ше одно, так воно виглядає сьогодні, як минулого року. Тут тепер є вже три суперінтенденти, один на другого відкалюється, людин свихих наприймали та ше я перебарюють, щоб були самі молоді. А знов прийшов до машині суперінтендент з другої папіря і привів з собою цілий гурт своїх вірних, а наших Українців, що питають в него за роботу, так він зараз говорить: "То треба знати по англійськи говорити". Та де треба, то треба, але примором кидати той папір подертий назад до відра у воду, там не треба знати як таки добре, бо папір або вода відповідати не будуть. І таке наше положення у Вест Форт Вільямі. Навіть і британські робітники в нас також вже ходять в товаристві з нами, без праці і грошей.

ПРАЦЮЮТЬ НА ДАРУНКИ.

Монтреал, Кве.

Живе собі в нас начальник від до-роботи. Пому я захолюсь змінити свою роботу й місце. Так і збрив. На 1 вересня с. р. пішов на інше місце, але до такої самої "роботи" й й за ту саму плату, як перше. Такий як він, компанія не обіцяє нічого з плати на час зимової пори. То лише тим сирим робітникам кажуть в поті працювати ще літо за мізерну плату і на зиму проганяють їх й вони ходять по лікарнях та шукають зарплати, задоволення хлібом, щоб так купити його за найменшій грош. В начальників — того немає. Отже той начальник від до-роботи хотів відходити з парадом. Мазендні форманки, щоб прислужилися самому начальнику, гонили на силу робітників й накладали на тих чорноробів стільки праці, що й сім не вистарало. Им хотило о те, щоб не брати більше робітників а всю працю заставити виконати тих, що зараз працюють. І підганяли, а робітники останніх сил давали, щоб догодити форманкам й начальникам. Де дуже було до злободивачи, він розказав собі отих форманків. І за ту похвалу форманки пустилися з лістами лямбж робітникам на жєбри чх колекту на відхід до начальніка. Звичайно — вжеж не дати, коан же і самий форман збирає — ануж прожене з роботи... І давали робітників останній кровю зарпачований грош. — Отак збирали форманки від робітників 175 доларів. Саме в суботу за оті гроші

РОБІТНИЧЕ СВАТЮ У ФОРД СИТІ!

В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ 1928 РОКУ, В ПЕРШ РОКОВИНИ ОТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКО РОБІТНИЧОГО ДОМУ У ФОРД СИТІ

— відбудеться — В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ (під числом 967 Друлард вул.)

Концерт-Мітинг

Робітники й робітниця — всі, хто зложив свою жертву на будову нашої інституції, хто допомагає власною працею її збудувати, всі, хто почуває себе членом робітничої класи — приходіть громадно на це свято.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИН 8-ТИ ВЕЧЕРОМ. ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

Вілля К.Р.О.Л.

Число членів чинраз меншає. Деякі товариші й товаришки, мало приєднують ваги так важкій організації, як К.Р.О.Л. Важкі рішення переважають на конійних зборах, як також тоді, коли розходяться о фінансову поміч. Робиться старання поширити цю організацію між англійськими та також між робітниками других національностей. Але і тут потрібно акції зі сторони передових англійських робітників.

Вілля Р.З.Т.

Вілля Р.З.Т. перевіс досить важку справу в житті, а це поміч нашій прес-машині. Зроблено так. В минулому ми платили окрім членської вкладки 10 центів на відвідування розкоди. Від місяця лими ми рішили, що кожний член і членкиня має дати 20 центів на прес-машину, через десять місяців, себ-то до свитковання десятої річної нашої газети "У.Р.В." місячна вкладка до Р.З.Т. вносить \$1.30. Коли член не платить оподаткування, не береться вкладки.

Моя душка

На мою душку це також добра сістема, бо тище зложити пару доларів нараз, а вже 20 ц на місяць легше. Одно приходить згадати, й то дуже болючу справу. Пошукуючи за працю, багато робітників затримуються в нашій місцевості. І не знаємо чи вони мають переступити картки з собою чи ні. До Укр. Роб. Дому ніколи не зайдуть, за те потрапляють запитися, а навіть біжуть звольати й лишачи місцевість, переїздяють в другу. Дуже можливо, що вони роблять і в другій місцевості те саме. Далеко кілька дістало працю в нас. Певніше виходить на верх, що окрім праці в майні, деякі мають інші способи до життя. Коли хтось зверне ім увагу, що вони не туди поїхали, тоді починають затискатися з вкладами й кажуть, що в їх місцевості будо цілком іннаке, як у нас. А я скажу, що один статут і однакові обовязки для всіх, куди би ви не їхали, лише ліхо в тім, що не виконують ми цього статута підприємця.

Будуємо укр. роб. дім у Венкувер.

Венкувер, Б. К.

Вже п'ять років венкуверські робітники носяться з думкою, щоб збудувати укр. роб. дім. Через ці п'ять років, робітники в робітничі об'єднання прийшли в допомогу, як тільки розпочинається будова укр. роб. дому. Будинок коштівме 10,000 доларів. Товариші, стягнувши 3,000 доларів жертвами та малими позичками, розпочали будову на 11 ц. м.

Товариші лісовики, майстри й заводу...

Товариші лісовики, майстри й заводу розпочали, що працює у Бритні Колумбії, ваша поміч негайно потрібна! Ви все говорите, що допомагає, а навіть не раз дивувалися, чому у Венкувер нема Укр. Роб. Дому. Виконайте-ж свою обовязку й жертуйте зараз, жертуйте щиро і не зникайте! Венкуверські товариші жертуйте на будову, працюють окремі, але, клопочуться всіма справами тієї будови, а ви, позамічені товариші, працюйте кожно будови не маєте нагод, та найкраще буде, як ви на своє місце наймете робітника, хоч на пару днів, приславши для цього відповідну жертву.

Будинок буде скінчений у грудні цього року, й ви мусите подати, щоб ваш укр. роб. дім був вбудований без довгі.

Тож до діла Товариші! Набудуйте собі право сказати: "Це наш дім, бо наша шкура жертва є частинною цього укр. роб. дому. Ви в минульній відносині до української робітничої організації щиро, то й зараз ми на вас чисимо!

Наші вороги дотулять, що ми будемо укр. роб. дім. Наш укр. роб. дім стає ім сіллю в очах.

Через цілий місяць вони шибте тебе, що нам не дадуть позволення на будову. Чи старалися вони доносити місцьким властям на нашу організацію, не знаємо, але що вони вже місяць тому, як пророчували, що перити нам не дадуть, це нам всім відомо.

Пермити ми дістати і за два місяці від сьогодні у Венкувері будемо радити ще одним заобучком робітників, ше одною пролетарською школою!

Треба тільки, щоб ця пролетарська школа була наша, в повному розумінні, ні цього слова — без допуг! А що так і буде, ми є цього певні бо британсько-колонійські робітники й робітниця величезній більшості з нами.

Жертви присилайте на руку будувального комітету, адресуючи так:

Ukrainian Labor-Farmer Temple Association, 1156 Pender Street East, Vancouver, B. C.

ФАРМА ЗА \$1600.

Спродано фарму лише за \$1600 — \$600 тепер, а решта на виплат по \$200 річно з 6 процентом. Фарма є 7 миль від містечка Ешлі, 1 1/2 миль від школи. Фарма обфенсована, рівна і без каміня. 70 акрів оранжи, 5 конюсю, а решта можна все зорати. Хата, стайня і шпихарі суь в добрім стані. Купити! — це добра нагода. Пишіть на адресу: F. HOOLEY, Mundare, Alta.

ЗАПІВНЯЮТЬ СВОЮ ТЕМНОТУ.

Копер Клеф, Онт.

Закоду я до хати одного робітника — баляється, щю. Ну що-ж говорити з людьми нетверезими. Також наїти тему на балачку. Лишва й їх. Плу далі. Вступав до виноної хати, бачу чимало робітників в ній, кричать, регочуться — і вони також щю. Що-ж це, думаю, раз-у-раз щю, де-ж в них стільки грошей збирається на те пиття. І я довідуєся, що вони останній грш свого кровавого заробітку пропивають та ше й задоволені в шинкарі. З дому, зі старого краю пишуть їм жінки й діти, баляють, щоб послали бовай одного-одніського долара — а вони щю. Так то живуть у нашому Копер Клеф несаміти робітнику.

ДО ОДНОСЕЛЬЦІН ТРОСТЯНЦЯ, ПОВ. СНЯТИН.

Звертаємося до вас, товариші односельці Троєстия, повіт Снятин, до вас, яких загнала ліха доля шукати за морем куса хліба. Одначе ви переконані, що і там планує випис прокуючий, що й там невиснажити капітал висмоктете останні соки з робітника і фермера. Та мимо того, товариші односельці, до вас ми звертаємося з проханням. Бо ми опинилися зараз в далеко гіршому становищі, як ви нас полишили. Світова різня 1914—1918 р.р. до репти зруйнувала і так убоге село. Через кілька діт масуляв ріжні імперіалістичні армії надвізали вдовж і поперек, а накінець карна експедиція 1923 р. польського генерала Галера довершила кінці.

Щобі запобігти такому неірадіоному...

Щобі запобігти такому неірадіоному винцу, в якім зараз знаходимося, і яке при поміч розуляного фашизму цілою сілою пари наступле на робітничо-селіський візний рух, необхідно в селі створити оередок душоного життя, як для старших так для молоді, котрий би то оередок став кузюк до визвольної боротьби, треба за вську шну подати про виховання шкіль, і освідомлення та загартовання в боротьбі за краще завтра. Щобі успішніше вести краще боротьбу — треба мати свій селісько-робітничий дім та приміщення для всіх освітньо-культурних установ, які в нас існують від ряду діт, провадять завзяту і успішну боротьбу за поширення класової свідомости на всіх ділянках життя. Бачучи такий стан річєй, заходом місцевих установ, під проводом товариші, як читальня "Просвітні", "Кооперативне Село", "Кружок Рідної Школи" — започатковуємо збирання фондів на будову Селісько-Робітничого Дому в місці, що нам би бути оередком поширення свідомости, знання не лише в селі, але й околиці. Виходячи з цього задоволення звертаємося до вас, товариші, з просьбою піддержати своїми датками розпочате нами діло. Ми прєкрасно знаємо, товариші, що ваші обставини не є аж така хороі, а все-ж таки віримо, що ваша хоч би і мала поміч — зоохотить наших місцевих селіян і робітників до праці.

Нашому селіянину зараз не вистарчає варстату праці, заробітку ніде нема, а кожнорічний північний полаток чим раз гірше виргається в шкуру селіянину і робітника та гне йолом спину до землі.

Людей — Характеристика ділоного більшого, а землі обмаль, а ті каплятки землі вже так розмитовані, що нема де курки поєсти, а те що шукати поєсти. Село дусить. Чутині майже на кожному кроці голос розпучу. Але це тільки один бік медалі, другий бік — на освітньо-культурному полі, ше гірше. Школа спольсько-шляхетської шовіністичній патріотизм і викове для робітничо-селіського класу найважкітших ворогів, — в українських інституціях під впливом укр.-радикал-фашизму — тажко не краще. На кожному кроці, як "Просвітні", "Рідний Школ", "Селісько-Господарові", "Кооперативні", "Лугач", "Соколах" і в інших органі-

ПРИЗНАННЯ ЗА ДБЯЯЛІВІСТЬ.

Торонто, Онт.

Дорогі Товариші! На минульш місячних зборах нашого відділу Р.З.Т., що відбулися в неділю, 2 вересня с. р., одією з важкіших справ було обговорення справи купна реальностей для приюта і сіротнични. Після проделаного засату Головного Зарядові повне признание та подяку за те, що Головний Заряд набув ці реальності для нашої організації.

Мині вповні розуміємо труднощі, з якими зустрілися Г.З.Р.Т., маючи з одної сторони рішення конвенції, а з другої небуваю нагоду зробити добре діло для організації.

Розуміємо й те, що будинки набулі без спонірання кращій в ігнітній чим ті, які ми змогли-б згідно з рішенням конвенції поєбувати за призначену на це суму гроша. Ми з вдячністю визнаємо Г.З., дбальність та засміаємо наше найширше признання.

З товаришським привітом,

Н. Давидячук, В. Босович, голова, секретар.

ДРАМГУРТКАМ ТА АМАТОРАМ!

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім саме випустив незвичайно потрібну книжку під наголовком:

СЦЕНА

Ілюстрований підручник для робітничо-фермерських драматичних гуртків, що його зладив М. Ірчан.

В цьому підручнику подані всі відомості потрібні для кожного аматора й аматорки, та загально для всіх драмгуртків. Ось наголовки поодиноких уступів, що надруковані в тому підручнику:

- І. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ. — Про мистецтво. — Початке мистецтво. — ІІ ПРАКТИКА. — Сцена. — Декорації. — Освітлення. — Регістри. — Сценарій. — Актори. — Вибір греси. — Росподіл ролей. — Читання греси. — Ситуаційна проба. — Повні проби. — ІІІ ЕЛЕМЕНТИ СПЕЦІАЛЬНОГО ГРЕ. — Грн. — Жесты. — Мова. — ІV ТЕАТРАЛЬНА ХАРАКТЕРИЗАЦІЯ. — Характеризаційні обличчя. — Зарієт. — Перуки. — Характеризаційні ділоного тяз. — V СПЕЦІАЛЬНІ ЕФЕКТИ. — Дон. — Грнд. — Візер. — Стрлянина. — Давоки. — Зуби нотулу. — Хвиля моря в ріжні. — Блакитна. — Пожежа. — Місяць. — Зорі. — Гамір. — Огонь на сцені. — Сліпий шлях і володи знірат. — Тутит віськох копит. — Світ. — Клапанія зміля. — Дев, ітл, вечір, ранок.

Хто любить театральне мистецтво, той повинен набути цю книжку і перечитати її. З неї навчиться як треба грати на сцені, як характеризуватися і як наслідувати ріжні природні явища. Всі члени й членкиня драмгуртків повинні обовязково мати цю книжку, що має потрібні ілюстрації і старанно видана з міцною окладкою в два кольори. Добре було-б, як би драмгурткі надслали замовлення гуртом, для всіх своїх членів разом.

ЦНА ОДНОГО ПРИМРІНКА 35 ЦЕНТИВ. Замовлення з грими посилайте на таку адресу:

THE UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASSOCIATION, Cor. Pritchard and McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

Др. В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., O.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфе.
413 BELKIRK AVE. — Phone 55 866 — WINNIPEG
(На місці д-ра Герцавеса). — Урядку вечерами.

ПЕРШОРЯДНІ УКРАЇНСЬКІ КРАВЦІ
Вироблені шабрани і з наїдніших сукон урбанні в оверковти міста найновіших мод і на означений час. За доволення ручно. ЗАХОДІТЬ ДО НАС ОСОБИСТО, А З ПРОВІНЦІ ПИШІТЬ ДО: KUZUK & DEMKIW
814 MAIN STREET, Con. JARVIS AVE., WINNIPEG, MAN.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ШКІЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Оцим повідомленню родичів-шкільних дітей, які вчаштуть до Робітничої Діточої Школи при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу, що наука в цій школі розпочнеться з днем 1. жовтня 1928 р., якщо в цей день буде відкриття також публічної (англійської) школи. Просимо в тім випадку вислати дітям до нашої школи в понеділок, 1. жовтня с. р. на 5-ту годину по полудні. Рівно-ж пригадуємо всім родичам, які не вислали ще своїх дітей до нашої школи, щоб вони зробили це найпізніше до 30. вересня с. р. За Шкільний Комітет, І. Карач, учитель.

ПИСУЄТЬ ДІТЕЙ ДО УКР. РОБ. ШКОЛИ У ФОРД СИТІ.

Повідомяємо всіх інтересованих міста Форд Сіті і околиці, що навчання в Укр. Роб. Діт. Школі почнеться в понеділок, 1-го жовтня 1928 р. Вписи вже почалися. Вписувати дітей можна кожного вечера в У.Р.Д. в тов. буфетчика. Шкільно.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Старанням відділу Р.З.Т. в Іст Килдонан, Ман., в суботу, 29-го вересня 1928 р. на сцені Укр. Роб. Дому в Іст Килдонан відгорється класичну комедію на 5 дій Ж. Б. Мольєра в перекладі М. Ірчана п. н. СКУПАР. Зміст комедії надзвичайно цікавий, смішний і повчачий. Аматори докладають всіх старань, щоб "Скупар" відгорати якнайкраще. Приходіть всі, і не покажуйте. Початок в годині 8.30 вечером. Вступ 25 центів.

ТРАНСКОНА, МАН.

Старанням базарового комітету при відділі ТУРФДім устроєніться в суботу, 29. вересня в салі У.Р.Д. в Трансконі, ВЕЛИКУ ЗАБАВУ З ТАНЦІЯМИ, на котру запрошуються всі члени і членкиня наших організацій і симпатиків. Вступ на забаву за ріжним на базар або 25 ц. Початок в годині 8.30 вечером. Приходіть громадно!

БРУКЛЕНД, МАН.

Старанням відділу Робітничого Запозомого Товариства в Брукленді відбудеться в суботу, 29-го вересня, під числом 1904 Пасифік евно ЗАБАВА З ТАНЦІЯМИ. На забаві буде пригорта добра музика. Вступ для мужчин 25 ц., для жінок 15 ц. Початок в год. 8-йї вечером. Зард.

ІДІТЬ НА ЛЕКЦІЮ!

Старанням Орг.-Освітнього Комітету при У.Р.Д. у Вінніпегу відбудеться в неділю, 30. вересня с. р. в годині 8-йї вечером в салі У.Р.Д. спеціальна лекція

ДЛЯ ДІВЧАТ І ЖІНОК.

Лекція виголосить медичний спеціаліст при вживанні світляних образків. П'ять дівчат поєверх 14 літ і жінок мусить бути присутні. Вступ для дітей поєверх 14 літ і жінок заборонений. Приходіть чисельно, щоб почути цю наукову лекцію. Комітет.

Член організації, що не читає своєї газети, подобний до того господаря, що не оре своєї ниви.

WHITE STAR LINE RED STAR LINE
РІЗДВЯНА ПОЇЗДКА ДО СТАРОГО КРАЮ

Четверта річна прогульова поїздка до старого краю під особистим провідом нашого добре знаного подорожюючого агента Юрія Я. Дробєя відбудеться з Галіфаксу 9-го грудня на великим кораблі Ред Стар Ліній "Ланлана" в 19,000 поємности. Під проводом Йосифа Вальчичина, управителя українського департаменту в Монреалі, від'їде з Монреалу прогульова група 24. листопада на кораблі Гвайт Стар Ліній "Лавренті", також 19,000 тон. — це останній від'їзд з того порту в шім сезони. Спеціальні потяги заїжджають аж до корабля. Всяка поміч при паспортах, візах, пакунках і поїздових сполученнях члн в Канаді, як і в Європі.

Хто заішкавлений поїздуком в Європу або бажав, щоб його приятелі та крєвні приїхали до Канади в товаристві Ю. Дробєя чи П. Вальчичина, хай пише на одну з нижі поданих адрес. Перредлаченням пасажиром з Європи дається як найліпшу услугу. В справі пересіжаків грошей до Європи, почтою чи телеграфічно, перешітьте також з нами, або нашими агентами. Оплата й услуга надаєшєві. Вплата в найбільшій почті. Компанія оперує найбільшими кораблями на світі і найбільшими з Європи до Канади вже через 60 років.

JOSEPH WALCZYSHYN, McGill Bldg., Montreal and 55 King St. E., Toronto. L. SIKEVYCH, 224 PORTAGE AVE., WINNIPEG, MAN. I. BELIVAN, 307 CANADA BLDG., SASKATOON, SASK. G. J. DROBEY, 10275 — 101ST STREET, EDMONTON, ALTA.

RED STAR LINE
WHITE STAR LINE CANADIAN SERVICE